

Gebedsdienst voor de Internationale Dag van de Geweldloosheid, 2 oktober.

*John Dean, SJ, voor de Commissie voor Gerechtigheid, Vrede en Heelheid van de Schepping van de directie van de religieuze instituten te Rome. Vertaling: Jan Vanden Berghe, Pax Christi Vlaanderen.
Bron: jpicformation.wikispaces.com*

Openingslied

Welkom – inleiding

(voorganger)

In de naam van de God van de vrede, de geweldloze Jezus en de Heilige Geest van liefde.

Welkom, dierbare vrienden, in deze gebedsdienst voor de Internationale Dag van de Geweldloosheid. Laten we bij het begin even tijd maken om met elkaar kennis te maken en onszelf aan elkaar voor te stellen.

Laten we diep ademhalen en onszelf ontspannen, ons ervan bewust worden hoe we ons voelen op dit ogenblik en binnengaan in de aanwezigheid van de God van de vrede die ons oneindig en onvoorwaardelijk liefheeft. Laten we de verrezen, geweldloze Jezus welkom heten in onze gemeenschap en in ons hart, om adem te halen in zijn Heilige Geest van vrede en geweldloosheid.

Laten we een minuut stilte in acht nemen om dank te zeggen voor alle zegeningen van liefde en vrede die we in ons leven hebben mogen ontvangen van de God van liefde en vrede. Laten we God vragen om vergeving voor alle manieren waarop we niet zijn ingegaan op die zegeningen van liefde en vrede, al de manieren waarop we kozen voor geweld in plaats van voor geweldloosheid, al de manieren waarop we anderen hebben gekwetst en steun verleenden aan een cultuur van geweld en oorlog. Laten we berouw hebben over het geweld dat van ons is uitgegaan en vragen om de genade om een volk te worden dat kiest voor de geweldloosheid van het evangelie.

(stilte)

Jezus, jij verwierp het geweld, je hield van iedereen, je beoefende de geweldloosheid, je belichaamde vrede, bood weerstand aan het onrecht en gaf je leven uit liefde voor de mensheid. God van vrede, ontferm U over ons.

“God van vrede, ontferm U over ons.”

Jezus, je roept ons op om het geweld te verwerpen, om iedereen lief te hebben, om de geweldloosheid te beoefenen, ons te verzetten tegen oorlogen, om atoomwapens te

ontmantelen, weerstand te bieden tegen onrecht, vrede te belichamen en onze vijanden lief te hebben. God van vrede, ontferm U over ons.

“God van vrede, ontferm U over ons.”

Jezus, onze Heer en Redder, onze Broeder en onze vriend, ons leven, onze hoop, onze vrede. God van vrede, ontferm U over ons.

“God van vrede, ontferm U over ons.”

Openingsgebed

(samen)

God van vrede, wees hier aanwezig
nu we berouw hebben over het geweld dat we hebben uitgeoefend
en willen luisteren naar uw woord van vrede.

Help ons om uw heilig volk te worden,
dat kiest voor de geweldloosheid van het evangelie.

Dat we de geweldloze Jezus mogen navolgen,
elkaar liefhebben, onze vijanden liefhebben,
streven naar verzoening met iedereen,
aan het onrecht weerstand bieden en
ons inzetten voor een wereld zonder oorlog,
zonder armoede, zonder atoomwapens,
waar een einde komt aan de opwarming van de aarde
en aan het geweld.

Dit vragen we U
in de naam van de geweldloze Jezus,
onze broeder, onze vrede.

Eerste lezing

Uit het tweede hoofdstuk van de profeet Jesaja (2,2-5)

Eens zal de dag komen dat de berg met de tempel van de HEER rotsvast zal staan, verheven boven de heuvels, hoger dan alle bergen. Alle volken zullen daar samenstromen, machtige naties zullen zeggen: ‘Laten we optrekken naar de berg van de HEER, naar de tempel van Jakobs God. Hij zal ons onderrichten, ons de weg wijzen, en wij zullen zijn paden bewandelen.’ Vanaf de Sion klinkt zijn onderricht, vanuit Jeruzalem spreekt de HEER. Hij zal rechtspreken tussen de volken, over machtige naties een oordeel vellen. Zij zullen hun zwaarden omsmeden tot ploegijzers en hun speren tot snoeimessen. Geen volk zal nog het zwaard trekken tegen een ander volk, geen mens zal meer weten wat oorlog is. Nakomelingen van Jakob, kom mee, laten wij leven in het licht van de HEER.

Responsorium (uit psalm 46)

“Aan oorlogen maakt God een einde”

God is onze toevlucht en vesting,
bij uitstek onze helper in de nood:
al beeft de aarde, wij kennen geen angst,
al wankelen de bergen daar diep in de zee.
Laat het water woeden, de vloed schuimen,
en de bergen schokken onder dit springtij.
Met ons is de HEER van de machten,
de God van Jakob is onze toevlucht.

“Aan oorlogen maakt God een einde”

Er komt een wijdvertakte rivier
vreugde brengen in de stad van God,
woonplaats en heiligdom van de Hoogste.
Daarbinnen houdt Hij zijn verblijf:
zij wankelt niet, want God zal haar helpen
zodra het ochtendlicht daagt.
Laat de volken tieren, koninkrijken vallen,
laat de aarde beven op zijn donderstem.
Met ons is de HEER van de machten,
de God van Jakob is onze toevlucht.

“Aan oorlogen maakt God een einde”

Kom en zie de werken van de HEER,
op aarde verricht Hij schokkende dingen:
aan oorlogen maakt Hij een einde,
zo ver de aarde reikt;
Hij breekt de bogen, hakt de speren stuk
en steekt de wagens van de soldaten in brand.

“Aan oorlogen maakt God een einde”

‘Wees stil en weet dat Ik God ben,
hoog boven aarde en volkeren verheven.’
Met ons is de HEER van de machten,
de God van Jakob is onze toevlucht.

“Aan oorlogen maakt God een einde”

Tweede lezing

Een selectie uit woorden van Mahatma Gandhi.

Uit: *Mohandas Gandhi: Essential Writings*”, uitgegeven door John Dear, Orbis Books, New York 2002.

Geweldloosheid is de sterkste kracht waarover de mensheid beschikt. Machtiger dan het machtigste vernietigingswapen dat het menselijk vernuft heeft bedacht. Geweldloosheid heeft niets te maken met passiviteit. Het is de meest actieve kracht in de wereld. Geweldloosheid is de hoogste wet. Zoals wie zich oefent voor het geweld de kunst van het doden moet leren, zo moet wie zich oefent voor de geweldloosheid de kunst van het sterven leren. Wie in staat is om in zijn leven geweldloosheid aan de dag te leggen oefent een kracht uit die alle brutale krachten overtreft. We staan in deze dagen voortdurend in bewondering voor de verbazingwekkende ontdekkingen op het gebied van het geweld, maar ik houd staande dat we nog veel meer nog ongedroomde en ogenschijnlijk onmogelijke ontdekkingen zullen doen op het domein van de geweldloosheid. Mijn optimisme berust op mijn geloof in de oneindige mogelijkheden van de individuele mens om de geweldloosheid verder te ontwikkelen. Hoe meer je de geweldloosheid in je eigen bestaan ontwikkelt, hoe meer ze anderen zal besmetten, tot ze je omgeving overrompelt en straks de hele wereld meetrekt in haar kielzog. We moeten ervoor zorgen dat de waarheid en de geweldloosheid niet uitsluitend meer voor individueel gebruik dienen, maar gebruikt worden door groepen en gemeenschappen en landen. Dat is in ieder geval mijn droom. Wanneer de geweldloosheid wereldwijd zal beoefend worden, zal God op aarde heersen zoals in de hemel.”)

Derde lezing

Uit het heilig evangelie volgens Lucas (6,27-36)

“Tot jullie die naar mij luisteren zeg ik: heb je vijanden lief, wees goed voor wie jullie haten, zegen wie jullie vervloeken, bid voor wie jullie slecht behandelen. Als iemand je op de wang slaat, bied hem dan ook de andere wang aan, en weiger iemand die je je bovenkleed afneemt niet ook je onderkleed. Geef aan ieder die iets van je vraagt, en eis je bezit niet terug als iemand het je afneemt. Behandel anderen zoals je wilt dat ze jullie behandelen. Is het een verdienste als je liefhebt wie jullie liefhebben? Want ook de zondaars hebben degenen lief die hen liefhebben. En is het een verdienste als je weldaden bewijst aan wie weldaden bewijzen aan jullie? Ook de zondaars handelen zo. En is het een verdienste als je geld leent aan degenen van wie jullie iets terug verwachten? Ook zondaars lenen geld aan zondaars in de verwachting alles terug te krijgen. Nee, heb je vijanden lief, doe goed en leen geld aan anderen zonder iets terug te verwachten; dan zullen jullie rijkelijk worden beloond, en zullen jullie kinderen van de Allerhoogste zijn, want ook hij is goed voor wie ondankbaar en kwaadwillig is. Wees barmhartig zoals jullie Vader barmhartig is.”

Stille tijd voor reflectie na de lezingen

Voorbeden voor geweldloosheid

Dat we een volk mogen worden dat de geweldloosheid van het Evangelie in de praktijk brengt, dat God toelaat ons hart te ontwapenen van het geweld dat in ons steekt; dat we voor de rest van ons leven geweldloos mogen omgaan met onszelf en met de mensen die we ontmoeten. Laat ons bidden: **“God van vrede, hoor ons gebed.”**

Dat we de geweldloosheid mogen beoefenen zoals Jezus het deed, dat we zijn creatieve geweldloosheid mogen beginnen verstaan, en zijn geboden tot geweldloosheid gehoorzamen: “steek dat zwaard weg”, “wees barmhartig zoals God” en “bemin je vijanden”. Laat ons bidden: **“God van vrede, hoor ons gebed.”**

Dat we God mogen leren kennen en aanbidden als een God van vrede en geweldloosheid, die “zijn zon doet opgaan over goeden en slechten, en de regen laat vallen over rechtvaardigen en onrechtvaardigen”, dat we vredestichters mogen worden die oorlogen helpen beëindigen en een cultuur van geweldloosheid scheppen; dat we op die manier onze roeping om de geliefde zonen en dochters van God te zijn waar mogen maken. Laat ons bidden: **“God van vrede, hoor ons gebed.”**

Voor de kerk, dat ze wereldwijd een gemeenschap mag worden waarin de geweldloosheid van het evangelie beoefend wordt; dat ze nooit meer geweld zou zegenen en oorlogen rechtvaardigen; dat ze geweldloze campagnes voor gerechtigheid en vrede zou steunen en zegenen, en dat ze altijd de geweldloosheid van Jezus zou aanleren, beoefenen en voortonen. Laat ons bidden: **“God van vrede, hoor ons gebed.”**

Bidden we dat er een einde mag komen aan oorlog, armoede, hongersnood, racisme, seksisme, executies, martelingen, abortussen, nucleaire wapens, de opwarming van de aarde en elke vorm van geweld. Laat ons bidden: **“God van vrede, hoor ons gebed.”**

Dat er een nieuwe generatie van vredestichters mag opstaan, nieuwe leerkrachten, profeten, apostelen, kampioenen en heiligen van de geweldloosheid volgens het Evangelie, die de wereld zullen helpen omschakelen van geweld naar geweldloosheid, die ons ertoe zullen brengen dat we oorlogen en nucleaire wapens verwerpen, dat we ons verzoenen met elkaar en een nieuwe cultuur van vrede en geweldloosheid scheppen. Laat ons bidden: **“God van vrede, hoor ons gebed.”**

(voorganger)

God van vrede, dank voor het luisteren naar onze gebeden,
naar alle gebeden in ons hart en alle gebeden van het mensenras.
We bieden ze U aan in de naam van de geweldloze Jezus. Amen.

Onze Vader

(voorganger)

Voor we samen het Onze Vader zeggen, en vragen dat Gods rijk van geweldloosheid mag komen op aarde en bidden om Gods vergeving, willen we het even stil maken om ieder die ons ooit gekwetst heeft voor ogen te halen. Laten we ieder van hen vergeving schenken, zodat we klaar zijn om God te vragen ons te vergeven “zoals ook wij vergeven aan onze schuldenaren.”

(stilte)

Samen zeggen we het Onze Vader, luidop.

Gelofte van geweldloosheid

(voorganger)

Ik nodig ieder die er klaar voor is uit om samen met mij deze gelofte van geweldloosheid uit te spreken. We willen proberen om voor de rest van ons leven de geweldloosheid van Jezus te beoefenen en te beleven:

(samen)

In de naam van de God van de vrede en van de geweldloze Jezus beloof ik vandaag plechtig:

- De geweldloosheid van Jezus te beleven, in de praktijk om te zetten en te verkondigen.
- Iedereen te beminnen als mijn broer of zus.
- Met liefde te reageren en niet met geweld te vergelden.
- Zij die me gekwetst hebben te vergeven.
- Het lijden te aanvaarden waar ik me inzet voor gerechtigheid, liever dan zelf anderen te doen lijden.
- Te kiezen voor een eenvoudiger levensstijl, in eenklank met de hele schepping.
- Me samen met anderen in te zetten voor het uitbannen van de oorlog, van de armoede, de atoombewapening, de globale opwarming van de aarde, en elke vorm van geweld.
- De geweldloze Jezus te volgen op zijn kruisweg, naar het nieuwe leven van de verrijzenis, wetend dat mijn leven in Gods hand ligt, dat het leven, de liefde en de vrede sterker zijn dan de dood, de haat en de oorlog.

Moge de God van de vrede me de genade en de kracht verlenen om deze gelofte te vervullen en om me maken tot een instrument van zijn vrede.

Slotgebed en zegen

(voorganger) Laat ons bidden

(stilte)

God van vrede,
we danken U dat Gij ons roept
om de geweldloze Jezus te volgen
op de weg naar vrede.
Help ons om uw heilig volk te worden
volgens de geweldloosheid van het Evangelie.
Ontwapen onze harten, maak ons tot instrumenten
van uw ontwapenende liefde.
Maak uw Kerk tot een gemeenschap
die de geweldloosheid van het Evangelie beleeft,
de oorlog verwerpt en uw liefde en vrede uitstraalt.
Zegen ons, dat we elkaar en ook onze vijanden liefhebben,
dat we verzoening nastreven met iedereen,
weerstand bieden tegen het onrecht
en de praktijk van de geweldloosheid verspreiden.
Schenk ons een nieuwe wereld,
zonder oorlog, armoede, atoomwapens,
en waar de opwarming van de aarde en het geweld
een halt worden toegeroepen.
Schenk ons uw Rijk van geweldloosheid, hier en nu.
Dit vragen we U in de naam van de geweldloze Jezus,
onze broeder, onze vrede.

(voorganger)

Moge de God van de vrede, die u oneindig liefheeft, u overvloedig zegenen, de Schepper van de vrede, de Christus van de vrede en de Heilige Geest van de vrede. Amen.

Slotlied (een vredeslied)

Een teken van vrede

(voorganger) "De vrede van Christus zij altijd met u!"

(allen) "En ook met u!"

(voorganger)

Nu we onze gebedsdienst voor geweldloosheid en vrede beëindigen, nodig ik u uit om elkaar te groeten met een teken van vrede. En ga dan heen in de vrede van de geweldloze Jezus.

(de deelnemers keren zich tot elkaar en geven elkaar een teken van vrede)